

Európai trendfigyelő

2013. szeptember

Európai Unió

Az Európai Parlament jelentése a válság veszélyeztetett csoportokra gyakorolt hatásáról

A válságnak a veszélyeztetett csoportok ellátáshoz való hozzáféréseire gyakorolt hatásáról szóló nemrégiben elfogadott [jelentésében](#) az Európai Parlament - több más rendelkezése mellett - felszólítja a tagállamokat „a hajléktalanság megelőzésére, a hajléktalan emberek számára szükséges ellátások biztosítására, illetve arra, hogy a tagállamok törvényhozó szervei ne büntessék a hajléktalanságot”.

A Mental Health Europe állásfoglalása a mentális egészség és a hajléktalanság összefüggéseiről

A Mental Health Europe, a pszichiátriai betegekkel foglalkozó szervezetek európai ernyőszervezete, [állásfoglalást](#) készített “Súlyos mentális betegségben szenvedő hajléktalan emberek ellátáshoz jutása” címmel. A dokumentum helyzetelemzést és javaslatokat fogalmaz meg a szakpolitikák készítői és a szolgáltatók számára a súlyos mentális problémákkal vagy pszichológiai zavarokkal küzdő hajléktalan emberek szélsőséges kirekesztődésének kezelését illetően. A közvetlenül ezzel a nehezen elérhető csoporttal foglalkozó

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

szakemberek által készített dokumentum értékes betekintést kínál egy olyan területre, amelyen máskülönben csak korlátozottan állnak rendelkezésre bizonyítékok. Az állásfoglalás az ellátáshoz való hozzáférés hiányát a szélsőséges kirekesztődés alapvető okaként és azt fenntartó tényezőként azonosítja. Válaszlépésként a dokumentum megelőzést és integrált, személyre szabott támogatást javasol, jogokon alapuló szemléletmóddal megerősítve, illetve releváns intézkedéseket és azok megvalósítását követeli minden szinten, végül pedig egy olyan hajléktalanságról szóló európai cselekvési tervet, amely átfogó mentális, egészségügyi perspektívával is rendelkezik.

Alapvető jogokról szóló FRA Jelentés

Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége az "Alapvető Jogok: Kihívások és eredmények 2012-ben" című [jelentésében](#) ismerteti az Európai Unió 27 tagállamában és Horvátországban az emberi jogok terén elért eredményeket és kihívásokat, kitérve benne a hajléktalanságra is.

A Lakhatási Jogok Figyelőszolgálatára részt vesz az egyes országok feltérképezésében a lakhatáshoz való jogot illetően

A lakhatási jogok figyelőszolgálatára egy "[Urban Habitat Worldmap](#)" elnevezésű projektben vesz részt, amelynek célja, hogy adatokat gyűjtsön a lakáshelyzetről a világban és azokat online tegye közzé. A projektet egy belga civil szervezet a The [Habitat et Participation](#) vezeti és a *Fondation pour le Progrès de l'Homme* alapítvány finanszírozza. A Lakhatási Jogok Figyelőszolgálatára az Európai Unió tagállamairól nyújt információt a lakhatáshoz való jogot illetően.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

Housing First Europe – Értékelés a záró konferencia előadásai

A Housing First Europe záró konferenciájának előadásai most már elérhetők a projekt [weboldalán](#) a "Sessions" menüpont alatt.

„Mi is a HABITACT?” - bemutatkozó film

Ez a videó, amely most már elérhető a HABITACT [weboldalon](#), a HABITACT fő célkitűzéseit hivatott bemutatni, hogy tevékenységét ismertebbé tegye, és további támogatókat szerezzen a hálózat számára. Számos nyelven elérhető, többek között holland, baszk, francia, olasz, norvég, lengyel, spanyol és svéd nyelveken is.

HABITACT Online szakmapolitikai adattár

Júliusban és augusztusban zajlott a HABITACT [szakmapolitikai adattárának](#) felülvizsgálata.

Hogyan valósítsunk meg Housing First projekteket: Európai Összehasonlítás

Ezen a nyáron ért véget az elsőként lakhatást nyújtó modellről szóló két éves európai projekt, amely négy FEANTSA tagszervezet részvételével zajlott (Ausztriában, Franciaországban, Skóciában és Spanyolországban). Minden egyes szervezetet szociális munkásokból, tapasztalati szakértőkből, a projektek munkatársaiból és vezetőiből álló küldöttség képviselt. Minden országban tartottak helyszíni bejárást és munkacsoport találkozót, amelyeken számos témát megvitattak, mint például a tapasztalati szakértők által nyújtott támogatás előnyeit, a lakáskísérést végző csapat összetételét vagy az ügyfelek bevonásának kérdését. További információért a projekt négy

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

kontaktszemélyéhez lehet fordulni: Ninon Overhoff, Maria Rosa Alonso Garcia, Ian Irvine és Michael Langwiesner.

Utcán élő hajléktalan nők—Európai Projekt II. szakasz

Az utcán élő hajléktalan nőkről szóló kutatás első szakaszát követően ezt az európai [projektet](#) tovább folytatják, hogy kiértékelje és kiemelje azokat a specifikus problémákat és rizikó faktorokat, amely az EU országokban az utcán élő hajléktalan nőket érinti. Ezek a specifikus helyzetek felölelik a szexuális kihasználást, az erőszakos helyzeteknek, mint pl. a nemi erőszaknak a hatását, a drogok hatását, valamint a prostitúció és a mentális egészség kérdéseit.

Dánia

Hajléktalanügyi stratégia – hogyan tovább?

A dán 2009-2013-as hajléktalanügyi stratégia éppen most ért véget és nemrégiben értékelés tárgyává tették. A FEANTSA tag Projekt UDENFOR szerint a stratégia sokkal részletesebb elemzésére, értékelésére és hiányosságainak feltárására van szükség, mint ahogyan az eddig történt. Ezért az elkövetkező hónapokban a "Hajléktalanügyi stratégia – hogyan tovább?" elnevezésű vitasorozatában kritikusan megvizsgálják és megvitatják az elmúlt négy év tanulságait a stratégiát illetően. Az első három vitatéma már elérhető online, "[A szép szavak és a jó szándék még nem elég az utcán éjszakázó hajléktalanoknak](#)", "[Elég jó az, ha ugyanabból van több?](#)" és "[Hogyan kerülhetjük el a hibákat a fiatal hajléktalanok segítése során?](#)".

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Közzétették a hajléktalanságról szóló számokat

Az országos hajléktalanügyi stratégia értékelésének részeként tették közzé Dániában a 2009-2013 közötti időszak hajléktalanságra és hajléktalan fiatalokra vonatkozó adatait. Általánosságban a hajléktalanság 16%-kal emelkedett 2009. óta, ugyanakkor egy apró különbség árnyalja az általános számadatokat bemutató képet. Kilenc olyan önkormányzatban, amelynek volt hajléktalanügyi stratégiája (lakhatást kísérő program formájában) a hajléktalanság 11%-kal emelkedett, míg 81 olyan önkormányzatnál, amelynek nem volt stratégiája, a hajléktalanság 43%-kal emelkedett. Ebből a jelenségből az látszik, hogy a hajléktalanság legjobban egy koordinált stratégiával kezelhető. Másfelől a fiatalok (18-24 éves korosztály) körében exponenciálisan emelkedett a hajléktalanság 2009 és 2013 között, a stratégiával rendelkező önkormányzatok esetében 67%-kal és 98%-kal a stratégiával nem rendelkező önkormányzatok esetében. A stratégia elemzése azzal a következtetéssel zárul, hogy a növekedés hátterében álló legfőbb ok a megfizethető lakások hiánya a nagyobb városokban. A növekedés nagyrészt Koppenhága elővárosaiban történt. A stratégia elemzéséből az is kiderül, hogy a megfigyelt időszak alatt tízből kilencen azok közül, akiket szociális segítségnyújtás mellett lakásba költöztettek, megtartották a lakhatásukat.

Franciaország

ERFA Lakhatási projekt Romák számára

A FEANTSA tagszervezet "Habitat et Soins" ERFA támogatást nyert egy projektjére, amellyel a lakhatást és a segítségnyújtást ötvözve "befogadó falut" hoznak létre a Roma népesség számára az Ile-de-France régió egyik részén. Régi épületeket újítanak majd fel és vesznek újra használatba, hogy

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

közösségi otthont alakítsanak ki 20 család (78 fő) számára. A cél az, hogy stabil lakhatási feltételeket kínáljanak a családok számára és segítsék őket a helyi közösséggel való kapcsolatépítésben (azzal, hogy a gyermekeik a helyi iskolákba járnak, a felnőtteket pedig képzéssel és foglalkoztatással segítik.)

A hajléktalan emberek és a rossz lakáskörülmények között élők kimaradtak a kormány lakástörvényéből

Egy nappal azelőtt, hogy a francia országgyűlés tárgyalta volna a lakáshoz jutásról és a modernizált várostervezésről szóló törvényt, az „Egyesült Szervezetek Közössége egy Új Lakáspolitikáért” nevű szervezet nagyjából 30 [módosítást](#) javasolt, és [nyílt levelet](#) küldött a képviselőknek, amelyben követelte, hogy a törvény ne hagyja az út szélén a leggyengébbeket egy a kilakoltatások és a lakhatás biztosításának szempontjából különösen nehéz időszakban.

Ezeknek a szervezeteknek az elnökei szeptember 13-án a francia elnökkel is találkoztak, hogy aggodalmaikat és elvárásaikat megvitassák vele.

A hajléktalan emberek halálozási arányszáma Franciaországban

A témában jellemző információhiányon felül kerekedve, ez a [jelentés](#) a hajléktalan emberek halálozási arányát kutatja Franciaországban a 2008 és 2010 közötti időszakban. A *Les Morts de la Rue* (Street Deaths) nevű szervezet által gyűjtött adatokat használva a jelentés célja az volt, hogy leírja a fenti időszak során az országban elhunyt hajléktalan emberek halálának okait és megbecsülje számukat.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Németország

A BAGW ernyőszervezet számítása és előrejelzése

BAGW közzétette a 2010 és 2012 közötti időszak [számításait](#) a hajléktalan populációra vonatkozóan és egészen 2016-ig adott előrejelzést. Az Észak-rajna westfáliai felülvizsgált statisztikára alapozva sikerült javítaniuk a becslésre vonatkozó módszertanukat, és adatokkal tudnak szolgálni a kilakoltatások számát illetően is. A számítás a hajléktalanság drámai emelkedését mutatja Németországban. 2012-ben 284 000 ezer embernek nem volt hol laknia az országban, míg 2010-ben ez a szám 248 000 volt. Ez nagyjából 15%-os emelkedést jelent. A BAGW azt jósolja, hogy 2016-ra további 30%-os emelkedés várható, amely 380 ezres hajléktalan népességet eredményez.

Írország

A hajléktalan-ellátás költségvetésének megkurtítása hosszú távon többre fog kerülni

A Simon Communities nyomatékosan azt javasolja az ír kormánynak, hogy állítsa le a hajléktalan-ellátás forrásszűkítését, mondván, hogy a recesszió egyre több embert tesz ki a hajléktalanná válás kockázatának, és hogy a hajléktalan-ellátó szervezetek kritikus pontra jutottak, mivel a 2010-től számított átlagosan 20%-os megszorítások miatt a szervezetek a létükért küzdenek. Kudarcot fog vallani a kormány azon kötelezettségvállalása, hogy 2016-ra felszámolja a tartós hajléktalanságot, amennyiben a szektor további megszorításokat szenved, és a hajléktalan-ellátás költségvetésének megnyirbálása valójában többre fog kerülni hosszú távon.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Portugália

Az AMI Alapítvány közzétette az ellátásaikat igénybe vevők számát 2013 első félévében

Az AMI Alapítvány 12 szociális csapattal rendelkezik egész Portugáliában, beleértve a szigeteket is (Madeira és Açores). Az idei év első félévében a csapatok 11 263 szegénységben vagy társadalmi kirekesztődésben élő embert támogattak, ami 13%-os emelkedés az elmúlt év hasonló időszakához képest. Ebből a 11 263 főből, 1 142 hajléktalan, többségükben az ETHOS "fedélnélküli" kategóriájának megfelelően (25%), utcán, közterületen, elhagyott autókban, épületekben vagy állomásokon élnek. 12% felel meg az „otthontalan” kategóriának, azaz hajléktalanszállón, egészségügyi vagy büntetőintézetben élnek. 15% ideiglenesen családnál vagy barátoknál bizonytalan helyzetben él. 9% bérelt lakásban vagy saját lakásban él, de kilakoltatás fenyegeti őket, vagy túlzásfolt körülmények között élnek, így bizonytalan vagy nem megfelelő lakáskörülmények jellemzik őket. 7% nem lakáscélú építményben vagy bódévárosokban él.

Egyesült Királyság

A segélyek miatt kiszabott büntetések aránytalanul érintik a hajléktalan embereket

A kormányzat segélyeket érintő szankciói aránytalanul sújtják a hajléktalan embereket, mutatott rá a Homeless Link által végzett kutatás. A Homeless Link tagszervezeteinek [felmérése](#) szerint az álláskeresők segélyén élő hajléktalan emberek 31%-a szembesült büntetéssel, szemben az átlagos igénylők körében jellemző 3%-kal.

Az elmúlt évben bevezetett szigorú új szabályok értelmében, azoknak a segélyért folyamodóknak, akik nem felelnek bizonyos feltételeknek, a segélyét lecsökkentik vagy

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

egy, de akár több hónapig is szüneteltetik. A felmérés azt mutatja, hogy a hajléktalan embereket szankciókkal sújtják, miközben mentálisan leromlott állapotban vannak és a tanulási nehézségekkel is meg kell küzdeniük. A hajléktalan-ellátó szervezetek jelentése szerint az érintetteket adósságba, bűnelkövetésbe és éhezésbe taszítják, amelyekkel tovább súlyosbodik a problémájuk, írja a tanulmány.

„A segélyezetteknek is megvannak a kötelezettségeik, de nyilvánvaló, hogy a szankciók még mélyebbre taszíthatják őket azokba a problémákba, amelyek elsősorban felelősek a hajléktalanná válásukban. Felszólítjuk a kormányt, hogy biztosítsa, hogy a segélyek folyósításához szükséges feltételek vegyék figyelembe az egyéni körülményeket” – mondta a Homeless Link szóvivője.

A St Mungo's jelentése a hajléktalanság egészségügyi költségeiről

A kormány egészségügyi tárcája nemrégiben azzal bízta meg a St Mungo's nevű szervezetet, hogy vizsgálja meg a hajléktalan emberek elsődleges egészségügyi szükségleteit és az általuk igénybe vett egészségügyi ellátásokat. A St Mungo's [jelentése](#) szerint sokkal alaposabb tudásra van szükség annak érdekében, hogy az emberek a lehető legjobb kezelésben részesüljenek és a forrásokat a legjobb hatásokkal használják fel. Az „Egészség és hajléktalanság: A hajléktalan embereknek nyújtott primer ellátások szerepének és költségének értelmezése” című jelentés hat olyan szolgáltatót tanulmányozott, amelyek egészségügyi ellátást nyújtanak hajléktalan emberek számára.

A leggyakrabban az alábbi egészségügyi problémákról számoltak be:

- légzési és keringési rendellenességek;
- alkohollal kapcsolatos problémák;
- bőrbetegségek és végtagi fájdalmak;

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

- súlyos fertőzések, amelyekből sokáig tart kigyógyulni a hiányos táplálkozásnak, a gyenge immunrendszernek és más betegségek hatásának köszönhetően;
- esések, vágási sérülések, magukon ejtett sérülések;
- idegrendszeri problémák, különösen az emlékezetvesztés és zavartság és mentális egészségi problémák, különösen a személyiségzavar, depresszió és a skizofrénia.

A jelentés megkísérelte kiszámítani az emberek kórtörténeti mintázatának pénzügyi hatásait is. Az emberek egy évet meghaladó kezelésének egy főre eső költsége 6 468 fonttól 44 612 fontig terjedt, amely tartalmazza a gyógyszeres kezelést, a pszichiátriai kezelést vagy drog és alkohol betegségek kezelését is.

A szociálpolitikai változások fenyegethetik az éjjeli menedékhelyeket

A Homeless Link arra hívta fel a figyelmet, hogy a szociálpolitikai változások következtében ezen a télen emelkedhet a halálesetek száma a hajléktalan emberek körében. A „[Zord időjárás hatások](#)” című jelentésükben úgy találták, hogy a téli krízisszállások döntő szerepet játszanak számos utcán élő hajléktalan ember halálának megelőzésében. A 126 szolgáltató bevonásával készült felmérés felfedte, hogy az elmúlt télen 4863 ember keresett menedéket a hideg elől, akiknek a negyede korábban még nem vette igénybe az ellátást. Ráadásul 10%-uk nyomorúságos sorban élő külföldi volt, akik a bevándorlási státuszuk miatt nem voltak jogosultak segélyekre.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Hollandia

Nem vehetők igénybe akárhol az országban a hajléktalan embereknek nyújtott ellátások a „helyi kapcsolat” rendelet miatt

A hajléktalan emberek nem mindig vehetik igénybe az ellátásokat, mert az önkormányzatok és a menedékhelyek nagyon szigorúan betartják a “helyi kapcsolat” rendelkezést. Ezek a Trimbos Intézet által készített tanulmány konklúziói, amely olyan hajléktalan emberektől gyűjtött bizonyítékokat használt fel, akik „titkos látogatóként” vették igénybe az ellátást. Az „Országszerte hozzáférhető hajléktalan-ellátás?” című jelentés a www.trimbos.nl oldalról tölthető le.

Lengyelország

Statisztika

Nemrégiben tették közzé a hajléktalan-ellátás 2012-es helyzetét bemutató [jelentést](#), amely magában foglalja a 2013. február 7-8-án végzett számlálás eredményeit is. A jelentés szerint a hajléktalan emberek száma Lengyelországban a 2011-es 43 000 főről 2013-ban 30 000-re csökkent. Kritikus hangok szerint a jelentés módszertanilag hibás, ezért megbízhatatlan. A 2011-es [jelentés](#) még mindig olvasható.

Spanyolország

PAH arra kéri Európát, hogy kényszerítse a spanyol kormányt a kilakoltatások leállítására

A Jelzáloghitel Áldozatok Platformjának (*Plataforma de Afectados por la Hipoteca*) szóvivője, Ada Colau, sürgette az Európai Parlamentet, hogy lépjen közbe a spanyolországi jelzáloghitel-

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének,
sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása

TÁMOP-5.3.2-12/1-2012-0001

---

probléma kezelése érdekében és kérte, hogy kényszerítsék a spanyol kormányt a kilakoltatások leállítására. A Platform hét tagja Brüsszelben adott át egy dokumentumot a Platform kéréseivel. Mivel kevesebb, mint egy év van hátra a következő Európai Parlamenti választásokig, Colau arra kérte Brüsszelt, hogy vállaljon felelősséget a helyzetért, támogatva a jelzőtermészetbeni megfizetését (payment in kind) és a szociális bérleményeket.

Készítette: Bakos Péter (FogLak projekt2)

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE